

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de hante stelen f 6.00; franco door het geheele Rijk. Adressen, velden, e. i. z. FRANKO te adresseren aan het Bureau der COURANT.

VRIJDAG, 21 JULIJ.

AMSTERDAM, 20 Julij

De beraadslagingen over het koloniaal regerings-reglement zijn gisteren voortgezet, maar niet met die kalmte, waarmede, gedurende de vorige dagen, de discussie zich had gekenmerkt. De minister van Koloniën was gisteren het eerst aan het woord. Hij spreekt gemakkelijk, maar soms te warm. Wij betreuren 't, dat hij aan zijn voornemen, om met die bedaardheid te spreken, die het kenmerk is van onze discussiën, niet volkomen getrouw is gebleven. Zijne rede was zeer uitvoerig. Na op de belangrijkheid van de zaak te hebben gewezen, en op de wenschelijkheid te hebben aangedrongen, dat zij met kalmte behandeld wordt, beantwoordt hij wat door meer dan een spreker is gezegd, dat er namelijk verschil bestaat tusschen het ontwerp van wet en de toelichtingen daaraan toegevoegd. Hij ontkent zulks, maar mogte het zoo zijn, dan wijst hij er te regt op, dat het voor de toekomst minder op aan komt wat tot toelichting gezegd is, dewijl steeds de letter der wet-zelve behoort te worden geraadpleegd en gevolgd. Dat is in zoo verre waar, maar waar is het ook, dat de toelichtingen, thans gegeven, toch dienen om den geest te doen kennen, waarin de tegenwoordige minister denkt zijne wet toe te passen. En in zoo verre hebben de toelichtingen zeker gewigt. De minister heeft ook bereid alle inlichtingen te geven, die hij wenscht dat in deze beraadslaging alles voor en tegen worde in het midden gebragt. Na aangestipt te hebben hoe ver de meeningen uit elkander loopen bij de sprekers, die het woord vóór hem hebben gevoerd, gaat hij over tot de beantwoording van de gemaakte bedenkingen.

1° op die van den heer Elout. Hij meent, a) dat aan den gouverneur-generaal geen magt kan worden toegekend, grooter dan den koning toekomt. Het beginsel is juist, maar hier slecht toegepast. Het is eene van die anti-revolutionaire aardigheden, waardoor de «vrienden» de aandacht tot zich trekken. De koning geeft immers bij de wet aan zijnen gouverneur-generaal die magt, die in 't belang van 't land en van Indië in buitengewone gevallen voor een Gouverneur-generaal onmisbaar is. Ziedaar de geheele zaak. Men moet anti-revolutionair zijn, om te zeggen, dat de Gouverneur-generaal den koning niet meer mag afwijken van de gewone regels dan de aard der zaak en het algemeen belang zulks vorderen. Hier op zal de minister bij de afzonderlijke artikelen antwoorden. c) Omtrent de verhouding der bezittingen tot het moederland, heeft de heer Elout gevraagd, waarom men in dit reglement daaromtrent nog een onderzoek instelde. De minister antwoordt omdat de uitslag van dat onderzoek niets af of bij kan doen aan de hier voorgedragene algemeene beginselen. Er zijn verbeteringen in de Oost in te voeren; het Gouvernement wil zulks. Maar die verbeteringen raken niet de beginselen in deze wet gelegd. d) De verhouding van de inboorlingen tot de Regering, welke de heer Elout op de bevordering van het Christendom, zal de minister later bij de artikelen daartoe betrekkelijk bespreken. Inmiddels werpt de minister van Koloniën de beschuldiging, dat hij de uitbreiding van het Christendom zou willen tegenwerken. Wij hopen dat de daeden van den minister aan deze verklaring kracht zullen bijzetten. e) Wat de slaven aangaat, de minister meent door de instelling eener Staatskommissie blijk te hebben gegeven, dat hij het bestaande niet wil bestendigen.

2° Den heer Elout antwoordt de minister van Koloniën, dat hij het woord behoudens, dat eene achter-deur open houdt, heeft op een paar plaatsen heeft gehandeld, zulks ten onrechte, dewijl de bedoeling niet is een onvoorwaardelijk toestaan van oude beginselen, maar altijd in overeenstemming met de regtvaardigheid te handelen.

3° De minister fracht twee bedenkingen van den heer van Bosse op te lossen. Deze bedenkingen zijn, dat een krachtige aanval tegen O. I. ambtenaren, en dat een minister aanmatigend zijn weersproken. De minister ontkent zulks. Hij heeft toegegeven, dat sommige ambtenaren

ren verkeerd hebben gehandeld en gestraft zijn; maar daaruit volgt niet dat eene aantijging tegen alle ambtenaren door hem is toegegeven. Verre van daar, hij prijst het corps O. I. ambtenaren. Verder heeft de heer van Bosse eene aanmerking gemaakt omtrent de wijze waarop hier te lande het O. I. bestuur zal worden uitgeoefend, en daarbij op Engeland gewezen; waaromtrent de minister aanspikt, dat het voorbeeld slecht gekozen is, dewijl het hier eene andere zaak geldt dan in Engeland, waar het gouvernement omtrent het O. I. bestuur een kontrakt aanging met de O. I. Kompagnie.

4° De heer van Goltstein heeft, met verscheidene andere sprekers, gedrukt op het woord *wingewest*, bij de toelichtende stukken gebezigd. Dat is eene haarkloverij of woordenslijterij, waarvā de minister verlangt verschoond te blijven. Te regt merkt hij aan, dat men hier minder op de benamingen, dan op de beginselen, in de wet gelegd, moet letten. Overigens weten wij niet, hoe men onze koloniën in goed Hollandsch anders kan noemen, dan met den naam van wingewest. Als de minister evenwel verzekert, dat het reglement geen bewijs draagt, dat de Regering de koloniën wil beheerscht hebben als wingewest, dan moeten wij bekennen, dat wij of de bepalingen van de wet, of den zin van het woord wingewest niet begrijpen.

5° Tot dusverre was de minister bij eene kalme discussie gebleven; maar bij de behandeling der redevoering des heeren van Hoëvell kwam er hartstogt op. De afgevaardigde had zich beklagd, dat men de oppositie miskennde en haar buiten de Kamer door leugen en laster bestreed. De minister keert de klacht om en zegt dat men de Regering miskennde en door leugen en laster bestrijdt. Overigens ontkent de minister dat er gebrek is aan toelichting. Hij heeft al medegedeeld wat hij had. Wat het advies van den Raad van Indië aangaat, de Gouverneur-generaal had daaraan zijne goedkeuring niet geschonken. Het was overigens een advies in den vorm van een ontwerp, op aanvraag van den Gouverneur-generaal tot den Raad gerigt, gelijk hij toen bestond. Daarvan is door de Regering eenig maar weinig gebruik gemaakt; het is hier te lande laat ontvangen, en had volgens de meening der Regering minder waarde, dan daaraan door anderen is gehecht.

Bij de Regering bestaat geene onzekerheid omtrent het kultuur-stelsel. Als zij een onderzoek heeft ingesteld, het is gedaan om met behoud van het stelsel, dat vast staat, verbeteringen in te voeren. — De bezwaren geopperd omtrent het binnenlandsch bestuur kan de minister niet deelen, en de meening der residenten meent hij niet te moeten inwinnen omtrent het stelsel van regenten, van aanvulling van vakaturen enz. Wij veroorlooven ons evenwel de aanmerking, dat het niet dan nuttig kan zijn de beambten, die ter plaatse zijn, te raadplegen, mits men niet, gelijk de minister zeker ten onrechte, veronderstelt, de stemmen telt maar ze wikt en weegt. — Wat de houding der Kamer betreft, die geene verschuiving van beraadslagingen zou hebben gewild, de minister zegt naar alle waarschijnlijkheid, dat de zaak bij de Kamers aangehangt is, sinds 20. Okt. 1854. Er is dus tijd genoeg geweest om alle noodige inlichtingen te vragen. — Vervolgens komt de minister aan de beschuldiging tegen het stelsel der Regering uitgebragt, waarvan men voorspeld heeft, dat het op uitputting uitloopt. Hij neemt die beschuldiging op als ware zij uitgebragt om aan de Regering ten laste te leggen, dat zij bedoelt de Oost uit te putten, hetgeen blijkbaar door geen der leden van de oppositie gezegd is.

De minister draaft daarop door en vraagt met welk regt men de regtschapenheid van de bedoelingen der Regering betwijfelt. En eens van den waren weg geraakt, draaft hij door, en geeft hij de aanmerking der oppositie, dat de 240 millioenen guldens door de Oost afgeworpen, niet alle bezwaren oplossen, aan, alsof de oppositie in den goeden bloei der kolonie eene grief zag. En dan vraagt de minister of dat geene overdrijving is? Waarlijk, de minister, als hij zich warm maakt, verstaat de kunst van overdrijving meesterlijk. Hij herhaalt de verklaring dat hij niet is tegen de uitbreiding van onderwijs en Christendom, en eindigt met de verzekering,

dat zoo het finantiel beheer in deze voordragt niet is opgenomen, zulks geschied is, om dat onderwerp door eene bijzondere wet te regelen.

6° Den heer Sloet betwist de minister dat dit ontwerp met gejaagdheid wordt behandeld. Het is in December op nieuw ingezonden en 't heeft, gelijk alle andere zaken, zijn natuurlijken loop gehad. De heer Sloet had gezegd dat de rust op Java *verontrustend* was; de minister vraagt of zulke gezegden strekken om vertrouwen aan te kweken tusschen Indië en Nederland. Verder gaat de minister na wat de heer Sloet heeft opgeworpen, dat in 't beheer van O. Indië zou zijn achtergelaten; en somt hij op, wat door de Regering verrigt is of op weg is om verrigt te worden. Wat de vraag betreft of de 240 millioen guldens opwegen tegen de 100,000 slagtoffers van de honger-typhus, zegt de minister, dat er geen punt van vergelijking is, dewijl die slagtoffers gevallen zijn ten gevolge van een mislukten oogst.

Na deze redevoering van den minister, vroegen, gelijk te verwachten was, de heeren van Hoëvell en Sloet beurtelings het woord om voor een persoonlijk feit, op te komen, en zij deden 'even warm, als de minister gesproken had, tegen de hun toegedichte bedoelingen. De minister neemt beider verklaringen aan en verzekert, dat het zijne bedoeling niet geweest is hun kwade bedoelingen toe te schrijven.

Daarna werd de zitting voor een kwartieruurs geschorst. Na de hervatting van de werkzaamheden vat de heer Thorbecke het woord op, en zegt o. a., dat hij had vier hoofd-bedenkingen tegen het ontwerp. 1° scheen het hem onbehoorlijk, om de wetgevende magt over de Koloniën, voor zoo ver die uitgeoefend word in het moederland, op te dragen aan den Koning. Spreker ontwikkelt deze stelling, door eene retrospectieve beschouwing van hetgeen onder de werkzaamheden der Kommissie tot herziening der Grondwet, omtrent het onderwerp der Koloniën, met betrekking tot deze zaak, had plaats gegrepen. Tevens vroeg Spreker waar en hoe de behoefte blijken zal, dat de wetgevende magt koloniale onderwerpen zal regelen. 2° verwacht het reglement de bevoegdheid van den Gouverneur-generaal als wetgever en bestuurder. 3° zag Spreker geene waarborgen in het reglement voor een goed bestuur, omdat a. de regeling der meest gewigtige onderwerpen wordt overgelaten aan den Koning; d. i. aan den minister; b. de kring der wetgeving, die in de Koloniën zal worden uitgeoefend, onbepaald is en de koninklijke controle niet krachtig genoeg; c. de bescherming der inlandsche bevolking niet verzekerd was, en d. de onafhankelijkheid der regterlijke magt niet voldoende was gewaarborgd, ten gevolge waarvan bijv. de drukpers, de publiciteit, willekeurig, volgens dit reglement, kon worden beperkt. 4° ontbrak naar Spr. meening aan 't reglement een geheel hoofdstuk, namelijk, dat rakende de finantiële huishouding der Koloniën. Een en ander werd door den Spr. uitvoerig toegelicht, terwijl hij omtrent deze vier hoofdpunten de meening des ministers, wenschte te vernemen.

De heer Stolte verdedigt vervolgens zijne rede tegen de opvatting zijner bestrijders. Hij beklagt zich, dat hij niet gemakkelijk spreekt, hij doet het daarom alleen dan wanneer het koloniale zaken geldt, omdat Amsterdam, hem daarvoor naar de Kamer heeft gezonden. Intusschen, de heer Stolte heeft gisteren Amsterdam ellendig vertegenwoordigd en de hoofdstad weinig eer aangedaan. Zijn gansche rede van gisteren heeft eer aanleiding tot gelach dan gelegenheid tot voorlichting gegeven. Zij had daarenboven de laakbare onhandigheid van af te dalen tot bijzonderheden uit het privaat leven van den heer van Hoëvell, zoo als blijkt uit het krachtig protest van den heer Rochussen, die zich verplicht achtte de openbare getuigenis af te leggen, dat het bijzonder leven van zijn tegenstander van Hoëvell alleziens achtbaar en boven alle blaam verheven stond, en het protest van den heer van Hoëvell-zelfen, die de aantijgingen van den heer Stolte laakbaar noemde, en dat woord ten spijt van den president, die het onparlementair noemde, handhaafde. Aan het slot der zitting heeft de heer Stolte verklaard dat zijne bedoeling niet was gewerst, die door den heer Rochussen daaraan toegeschreven. Hij beriep zich te dien einde op zijn medele-

leden en op het *bijblad*. Dit laatste is handelbaar en laat niet zelden de leden verzwijgen wat zij gezegd hebben, en legt hun al te dikwijls in den mond, wat door hen niet is gesproken.

Na eenige woorden van den heer van Lennep, die zich onbevoegd verklaart, wat men zonder die verklaring toch zou geloofd hebben, beantwoordt de minister van Koloniën de vragen van den heer Thorbecke. Hij zegt o. a., dat hij ten aanzien van de vraag, wanneer en hoe de behoefte blijken zou, om bij de wet koloniale aangelegenheden te regelen, zich refereert aan het antwoord dat de heer Thorbecke, op gelijke vraag bij de discussie over de scheepvaartregten, als minister van Binnenlandse Zaken had gegeven. De Regering kan voorts niet anders zeggen, dan dat zij tot de overtuiging is gekomen, dat het finantiël beheer van Indië in eene afzonderlijke wet moet worden geregeld: de redenen, waarop die overtuiging steunt, en welke de heer Thorbecke had verlangd te vernemen, waren niet wel op andere wijs uit een te zetten dan dat de Regering zich vereenigd had met de meening van hen, die gelijk gevoelen toegedaan waren.

Er volgt eene woordenwisseling tusschen den heer Thorbecke en den minister van Koloniën, waarna de algemeene beraadslagingen worden gesloten en de discussie over de artt. wordt bepaald op heden.

Ook het *Handelsblad* deelt mede de woorden, gisteren door ons uit de *Haarlemsche Courant* aangehaald. Het voegt daaraan het volgende toe:

„Wij zijn der *Haarlemsche Courant* dank schuldig voor die opmerking; er zou zelfs uit den toon en de strekking der beantwoording nog meer zijn af te leiden. Ons zijn die toon en strekking allezins onparlementair en kwetsend voorgekomen niet slechts voor den heer Thorbecke in het bijzonder, maar voor de gehele Kamer, die altijd in de smadelijke bejegening aan één harer leden aangedaan zich-zelve gekrenkt moet gevoelen. Ons is, behalve een dergelijk voorval tusschen den heer van Eck en den minister van Koloniën, geene dergelijke beleedigende handelwijze van een minister jegens een lid der Kamer bekend. Het is onbegrijpelijk, hoe de Kamer bij dat alles het stilzwijgen heeft kunnen bewaren! Eere zij intusschen den heer Thorbecke, die ook na dat antwoord van den minister, geen oogenblik de waardigheid uit het oog heeft verloren, welke aan den volksvertegenwoordiger en den man van diensten betaamt.

„Overigens is het uit de handelwijze van den heer van Hall duidelijk, dat hij wel aan de constitutionele partij, maar niet aan den heer Thorbecke, zich zou willen aansluiten; die kloof moet blijven bestaan; en tusschen de constitutionele partij en hare voornaamste leiders moet verdeeldheid gezaaid worden; de oude taktiek, *divide et impera*. Wij vertrouwen, dat die taktiek niet zal gelukken, en dat de schande daarvan zal terugkomen op hen, die zulke middelen aanwenden ter bereiking hunner oogmerken.

Iemand die zich K. teekent, geeft in den *Nederlander* zijn leedwezen te kennen over het besluit van den gemeenteraad van Utrecht, om de kermis aldaar niet af te schaffen.

We laten dat leedwezen des heeren K., waarvoor velelei en ons onbekende oorzaken kunnen bestaan, op zijne plaats. Zonder ons voor de kermissen te interesseren, vinden we echter dat de „christelijke historische“ protesten tegen de kermis, wederom een bewijs opleveren voor het hopeloos zoeken der partij, om ergens eenig levend steunpunt te vinden, voor hare doode herinneringen uit lang vervlogen tijden, waarmede ze zich op alle wegen begeeft om er haar puriteinsche merkpaaltjes neer te zetten.

We willen alleen opmerken, dat K. in zijn anti-kermis protest, een zonderlinge redenering op touw zet. Hij vraagt:

„Of zou men willen beweren, dat de losbandigheid „dat het misbruik van sterken drank, ook in Utrecht „niet zó erg is?”

Zijn antwoord luidt:

„Neem dan de staten van de opbrengst der accijnsen van den sterken drank over 1853 hier ter stede. Gij zult wel niet willen beweren, dat buitengewoon ruime inkomsten, gepaard met goedhoop levensmiddelen, in dat jaar op bijzondere wijze de lagere standen als het ware hebben mitgelokt en verleid om vele verteringen te maken! En toch was het verbruik dier dranken, blijkens die staten, aanzienliker dan wellicht ooit. Twee slijters b. v. sloegen ieder voor zich meer dan duizend vaten, d. i. 100,000 kannen, jenever in! Zulke een toestand is verontrustend. Want is er van een volk te wachten, dat zich zoozeer ontziedelijkt en ontzenuwt? Is men blind daarvoor?”

Zoo K een weinig had willen nadenken en de *historie contemporaine* in 't oog had gehouden, hij zou terstond het hem thans zoo raadselachtig verschijnsel, dat Utrecht in 1853 een massa sterken drank meer verbruikte dan in vorige jaren, volkomen verklaard hebben gevonden. Of was 1853 niet het vrolijke jaar der „ontwaakte nationale veerkracht?” Was niet Utrecht de moederstad, van waar het jolig *straatrumor*, sedert bekend onder den

naam van „*Arillweging*,” het eerst uitging? Heeft men te Utrecht niet een groot feest gevierd en kunstmatig gewend van vermakings met prof. Nijmer als voorganger. Is zulk een toestand nu zoo verontrustend?

Het is immers reeds van oudsher bekend, dat ons gepeupel er niet toe te krijgen is, om maar zoo op 't koninkrijk af en ten behoeve van anderen *straatrumor* te maken, of er moet eerst maal wat jenever geschonken worden. Ook om den schrik te verzetten veroorzaakt door het geflikker der inquisitievuren, ontstoken op den kanzel, zal wel menigeen een glaasje extra genomen hebben. Voorts een stad die feest viert wordt van zelf dorstig, en men kan niet veronderstellen dat Utrecht, toen het haar Koning onthaalde, van dien algemeenen regel is vrij gebleven.

Wij vragen op onze beurt: Wat is er van een volk te wachten, dat zich zoo bij den neus laat rondleiden, als geschied is in April en volgende dagen van het jaar der gezegende protestantsche opwekking? Het voorloopig antwoord wordt gegeven door de 10,000 kantten jenever der twee Utrechtsche slijters, terwijl men het definitief antwoord later wel zal vinden, als ons volk gedwongen zal worden om, in plaats van met krachtig vleesch zich te voeden met tegen hun zin in 't leven getooverde visch of taaije konijnen.

Aan den pastoor van Vorden is door de *Waakzaamheid* te laste gelegd geworden, dat hij, ter gelegenheid der jongste verkiezingen, zijne gemeentenaren bevolen zou hebben voor den heer Dullert te stemmen. Deze onwaarheid is, uit de *Waakzaamheid*, eerst door de *Amsterdamsche Courant* en vervolgens ook door andere bladen, overgenomen en alzoo algemeen verspreid geworden. Wij vinden thans in de *Arnhemsche Courant* een ingezonden artikel, waarin het door de *Waakzaamheid* verzonden feit geloofwaardig wordt, en dat nu, ongetwijfeld, door die bladen, die aan de verspreiding er van bevorderlijk zijn geweest, vermeld zal worden. Het luidt aldus:

„De vraag, in uwe courant van den 11 dezer gedaan, omtrent hetgeen in de *Waakzaamheid* den Pastoor te Vorden, bij gelegenheid der laatste verkiezing van de Tweede Kamer, ten laste gelegd wordt, kan ik beantwoorden met: „dat bericht is ONWAAR.”

„De pastoor te Vorden heeft noch gepredikt voor de kandidatuur van den heer Dullert, noch de gemeente bevolen dien heer te stemmen.

„Is het noodig, dan zal deze verklaring door onder-teekening en onder medegetuigenis der geheele R. K. gemeente te Vorden worden gestaafd.

„Ik eisch dan ook van den inzender in de *Waakzaamheid*, dat hij zijn lasterlijk bericht, met zijne onderteekening bekrachtigd, herroep; terwijl ik durf vertrouwen, dat alle de dagbladen, welk zoo bereidwillig waren het bericht te plaatsen, ook eerlijkheidshalve deze teregtwijzing zullen opnemen.”

Ik heb de eer, enz.

Men leest in den *Nederlander*:

„Dezer dagen schreef de *Arnhemsche Courant*:

„Wij vernemen uit eene goede bron, dat de heer baron van Lijnden verklaard heeft bereid te zijn tegen het einde dezer zitting zijn mandaat als volksvertegenwoordiger neder te leggen, ten einde de kiezers der Veluwe... in de gelegenheid te stellen den heer Groen van Prinsterer tot afgevaardigde te herbenoemen.”

„Wij hebben gemeend op dit bericht, vooral om de, naar ons inzien, zeer weinig kiesche aanmerkingen waarmede het vergezeld was, geen acht te moeten slaan.

„Thans evenwel, nu de overneming in andere Couranten toont dat er waarde aan gehecht wordt, is misschien een enkel woord niet overtollig.

„Waarschijnlijk zou de heer van Lijnden niemand tot dergelijke verklaring van zijnentwege hebben gemagtigd, en voorzeker zal de heer Groen, terwijl hij elk bewijs van welwillendheid dankbaar waardeert, nimmer verlangen, door verwijdering van een zijner vrienden en trouwe medestanders, in de Tweede Kamer te worden gebracht.”

Men schrijft ons uit Alkmaar, dd. 19 Julij, dat Mgr. Scheepers, bisschop van Milipolans, in part. infid. (de juiste naam is mij op dit oogenblik niet bekend) prefect van de Surinaamsche missie, vergezeld van den Wel Eerw. Hr. Swinkels, kapellaan, der St. Hippolitus kerk te Delt, — terwijl Z. Hw. op dit oogenblik per schroefstoomboot alhier passeerde, — is gekomplimenteerd geworden door — en den Bisschoppelijken zegen gegeven heeft aan eene commissie der R. K. Geestelijken dezer stad en de leden der Conferentie van Alkmaar, die ter gelegenheid dat zij op den feestdag van haren H. patroon de solennele dienst in de St. Laurens-Kerk hadden bijgewoond, vereenigd waren.

Monseigneur gaf zijne reis naar den Heider voort in gezelschap van de Z. Eerw. heeren van Gent, deken van Alkmaar en van Brussel, deken van Delt. Moge de reis van de ijvervollen bisschop en H. D. Z. medearbeider voorspoedig en het doel derzelfde gezegend zijn!

De *Utr. Ct.* zegt uit eene zekere bron te vernemen,

dat er te 's Hage sprake is van eene verplaatsing van het instructie-bataljon van Kampen naar elders.

In onderscheidene couranten heeft een bericht uit Breda gestaan, dat men, bij gelegenheid van ontgravingen aan de noordwestzijde der groote kerk, op den grond waar oude huisjes hebben gestaan en nieuwe gebouwd worden, een massa doodsbeenderen gevonden hebbende, deze in een grafkelder in de kerk had overgebracht, bij welke gelegenheid ontdekt was eene kist met koperen plaat, waarop de naam van den turfschipper *Adriaan Janz. van Bergen* stond, in wiens schip de soldaten verborgen waren, welke in 1590 het kasteel van Breda overrompelden. De waarheid is, dat gemelde doodsbeenderen werkelijk in een grafkelder zijn overgebracht, waarin een lijk stond, doch zonder plaat of eenig opschrift, terwijl alleen in de zerk, die dezen grafkelder sluit, en die in 't koor der kerk ligt, de volgende woorden zijn gebeiteld: hier ligt begraven *Johan Adriaensen van Bergen*, in zijn leven Schepen van dezer stad Breda, stierf den IX Februarij Anno 1653. — *Johan Adriaansz. van Bergen* was in de jaren 1645 en 1649 Schepen van Breda, en welligt een zoon van *Adriaan Adriaansz. van Breda*, zooals blijkens de resolutie van Holland van 16 Maart 1590 de onverschrokken turfschipper heette. Niets wettigt echter het vermoeden, als zou zich in diens grafkelder het lijk des moedigen schippers bevinden, waarvan gecenerlei aanwijzing bestaat. (Br. Ct.)

Z. M. heeft bij besluit benoemd tot plaatsvervangend kantongreter te Voorburg, Jhr. Mr. J. J. de la Bassacour (aan Bij de verzending van berichten van de telegraaf kantoren te 's Hertogenbosch en Maastricht naar de overige kantoren der Duitsch-Oostenrijksche telegraaf-vereeniging, worden de tarieven gevolgd welke de *Staats-Courant* van heden mededeelt.

Blijkens eene mededeeling van de Deensche regering, worden voortaan op de Deensche telegraaflijnen berichten overgebracht in de Deutsche, Fransche en Engelsche talen.

In Frankrijk zijn telegraafkantoren opgesteld, te Aix, Digne, Gap, Laval en Napoléon-Vendée.

Z. M. de Koning van Portugal alsmede de Hertog van Oporto benevens HD. gevolg, als ook de officieren die HD. van wege den Koning der Nederlanden vergezellen, zullen heden ten 6½ ure met den gewonen spoor-trein de residentie verlaten en zich naar Rotterdam be-geven. HD. zal heden avond ten elf ure aan boord gaan van het koninklijk stoomjagt, dat de Hooze gasten zal brengen naar Dusseldorp.

Heden nacht zou er, naar men zegt, op den Oetwaler Weg, buiten de Muiderpoort, eene geweldige inbraak gepleegd zijn, vergezeld van moord, waarvan 3 personen het slagtoffer zijn geworden. Twee daarvan, naar het gasthuis gebracht, moeten reeds zijn bezweken.

(Amst. Cour.)

's GRAVENHAGE, 19 Julij. Z. M. de koning van Portugal en de hertog van Oporto, benevens HD. gevolg alsook 's Konings officieren die Z. M. vergezellen, zijn gisteren avond ten 9½ ure, komende van het Loo, doch nu laatstelijk van Amsterdam, met den spoortrein in de residentie terug gekomen en aan het *Hôtel de Bellevue* afgestapt. Z. M. werd aldaar door den Hofmaarschalk van Z. K. H. prins Hendrik opgewacht. Eene groote menigte ingezetenen bevond zich ook daar.

— Z. M. de Koning van Portugal zal heden ten 10½ ure in het *Hôtel de Bellevue* andieptie verlaten aan het corps diplomatique.

— Z. M. en de hertog van Oporto, benevens HD. gevolg en 's Konings officieren, zijn heden morgen ten 12 ure naar Leiden vertrokken, om aldaar het merkwaardige te bezichtigen, van waar HD. weder in de residentie zullen terugkeeren.

— Heden middag zal er bij Z. K. H. Prins Hendrik ter eere van Z. M. en Z. K. H. groot diner plaats hebben, dat ook door HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik, zal worden bijgewoond.

— Deze morgen ten 9 ure is voor den wal te Scheveningen geankerd Zr. Mjs. stoomschip *Amsterdam*, op welke bodem zich bevindt Z. K. H. de Kroonprins. De sloep is met den officier en eenige adelhorsten aan wal gekomen, die zich naar de residentie hebben begeven.

— In de residentie zijn aangekomen en aan het *Hôtel de l'Europe* afgestapt, de edelman John Logan en familie van Glasgow, de heer J. Laudet, attaché van het ministerie van Binnenlandse Zaken in Frankrijk; de edelman Ad. Cottin en familie, van Guadeloupe; Dr. C. L. de Santos met familie van Brazilië; en de heer J. R. Casil van Parijs; in het *Hôtel de Bellevue* is afgestapt de heer John R. Thompson, attaché bij de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, belast met dé-pêché voor het Nederl. Hof; en in de *maréchal de Turenne* (*Hôtel Thuri*) de gravin de Rignon, geb. de Bégli en familie, douanière van vijlen den graaf de Reijnen, in der tijd Fransch ambassadeur bij het Nederl. Hof; de heer Henriques graaf van Narbonne-Lara, van Parijs; de heer Ludwig van Winterfeld, koninklijk Pruisisch majoor en familie, wonende te Damerow. De Staatsraad-Kommissaris des Konings in de provin-

cië: Zuid-Holland heeft den 12 dezer de volgende circulaire gerigt aan de Burgemeesters der gemeenten: »De verschillende in de laatste jaren in de Provincie opgerigte vee- en paardenmarkten en de opvolgelyk plaats hebbende oprichting van nieuw, doen het mij van belang achten, in verband met den belangrijken, wechandel in dit gewest, jaarlijks een overzicht te hebben van de op die markten plaats hebbende bewegingen. Tot dat einde heb ik de eer UEd. te verzoeken, om, voor zoo ver in uwe gemeente eene of meer jaarlijksche vee- of paardenmarkten bestaan, of eene wekelijksche markt van runderen, schapen of varkens gehouden wordt, of later: moet worden opgerigt, mij jaarlijks xóór den eersten Februarij eene opgave te doen toekomen, ingerigt volgens de hierbij gevoegde modelstaten voor de weekmarkten en voor de jaarmarkten; terwijl, wanneer ik op dat tijdstip geen zoodanige opgaven van UEd. zal hebben ontvangen, ik het daarvoor zal houden, dat binnen uwe gemeente geen vee- of paardenmarkt hetzij wekelijksche, of jaarlijksche bestaat. Meenende ik UEd. betrekkelijk de invulling van de 6de kolom dier staten, te moeten doen opmerken dat als middelprijs niet behoort te worden gebracht het gemiddelde van den daarin vermelden laagsten en hoogsten prijs, maar de gemiddelde prijs, welke gedurende het geheele jaar op de markt, of op de jaarmarkt is besteed; téwyl zoo ver ten aanzien van eene of andere vee-soort geene volledige opgaven kunnen worden verstrekt, de redenen hiervan in de kolom van *aanmerkingen* behooren te worden opgegeven.

OLDENZAAL. 17 Julij. Heden heeft de kantonregter alhier uitspraak gedaan in de bekende zaak der vijf school-onderwijzers in de gemeente Weerselo tegen die gemeente, strekkende tot betaling van hun gemeentelijk traktement over het jaar 1852. Op grond van art. 148 der Grondwet heeft de kantonregter, bij vijf gelijklopende vonnissen, de door de gemeente Weerselo opgeworpene exceptie van onbevoegdheid des burgerlijken registers verworpen met last aan partijen om voort te procederen.

GRONINGEN. 17 Julij. Op de heden alhier gehoudene paardenmarkt was een vrij groot aantal paarden, zoo jonge als oude aangevoerd. De prijzen waren zeer hoog en er werd veel handel gedaan. Er bevonden zich vele inlandsche kooplieden, evenwel eenige Fransche en Oost-Friesche die belangrijke aankopen hebben gedaan.

— In de gemeente Groote-Gast is de longziekte uitgekomen op den stal van den landbouwer D. P. van der Velde. Op last van den heer burgemeester dier gemeente is bereids één rund afgemaakt. De overige runderen, ten getale van 25, zijn nog schijnbaar gezond.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Woensdag, 19 Julij.

In deze zitting is bepaald, dat na den afloop der beraadslaging over het wets-ontwerp tot vaststelling van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch Indië zullen behandeld worden:

1° het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegroting voor 1854 (betreffende van een stoomgemaal ter ontlasting van de Rijnlandsche dijk op den IJssel);

2° het wets-ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegroting en van de begroting van het bijzonder fonds tot voldoening der uitgaven, voortvloeiende uit de kolonisatie van behoefigen in de koloniën der maatschappij van weldadigheid over 1854, en

3° het wets-ontwerp tot het verleenen eener bijdrage ter bevordering van den aanleg van een uitwateringskanaal van Grave naar den Aaer.

De algemeene beraadslagingen over het regeringsreglement van Nederlandsch Indië zijn in deze zitting voortgezet. De minister van Koloniën heeft de eerste in eene uitvoerige rede op de tegen het wetsvoorstel in het algemeen gemaakte bedenkingen geantwoord.

Na die rede hebben de heren van Bosse, Rochussen, van Lennep, Sloet tot Oldhuis, Thorbecke, Stolte en van Hoëvell, alsmede de minister van Koloniën herhaaldelijk het woord gevoerd, waarna de algemeene beraadslagingen zijn gesloten verklaard.

Op morgen zal het wetsvoorstel van de zamenstelling der regering van Nederlandsch Indië behandeld worden.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amsterdamsche Courant*:

KONSTANTINOPOL. 10 Julij. De hof van Bruck, Oostenrijksch Intendant, welke den ouden toestand waarin de vorstendommen met betrekking tot de rechtsbedeeling verkeerden, hersteld zien. De Duitse gezant, lord Stratford de Redcliffe, daarentegen verlangt eene nieuwe organisatie op dat punt. De Duitse Oostenrijksche gezant is toegegaan.

Op de grenzen van Imeretië is een groote slag geleverd. De Russen hebben de nederlaag geleden.

De admiraal Dundas en Hamelin bevinden zich te Varna. Omer-pacha heeft zich naar het Engelsch leger begeven.

Maarschalk de Saint-Arnaud heeft 4600 man (Turken volgens de dépêche) naar Cirkassië gezonden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS. 19 Julij. De aandacht is in dit oogenblik van het Oosten op Spanje overgegaan. Algemeen is men van gevoelen dat daar te lande groote gebeurtenissen worden voorbereid. Tot heden heeft men de oogen gesloten gehouden voor de ware beteekenis en het gewigt van den Spaanschen opstand; de jongste tijdingen maken echter alle illusie onmogelijk. De feiten toonen overtuigend aan dat het ministerie het voorwerp is een r diepe antipathie, ofschoon het niet mogelijk is te midden der alom heerschende verwarring het wezenlijk karakter van den opstand te bepalen.

Het dagblad de *Constitutionnel* 't welk in den beginne den opstand sterk heeft afgekeurd, is plotseling van toon veranderd. Het beschuldigt thans de ministers van Koningin Isabella als de eenige oorzaak der ongeregeldeheden waarvan Spanje het tooneel is. Het verklaart dat de mannen geroepen om het bewind te voeren, noch den wil hebben om het goede te doen, noch inzicht in den toestand, en ziedaar waarom in weinig tijd dat ongelukkig land uit eene vreedzame toestand is overgegaan tot de noodzakelijkheid van hetgeen men een *coup d'état* noemt.

De plotselinge omwenteling van den *Constitutionnel* valt in 't oog, en het blad vergist zich, wanneer het beweert, dat de opstand enkel een militaire aanval is op de raadslieden der kroon, en niet tegen de wetten des lands. Indien men nagaat, dat in de eerste proklamatie de naam der Koningin nog met eerbied genoemd werd, doch dat zij in de latere niet meer voorkomt, valt het niet te ontkennen, dat de opschudding een revolutionair karakter begint te vertoonen. Zoo merkt de *Union* het volgende op:

»Zoo lang de hoofden van den opstand zich schenen te bepalen tot een eenvoudig protest tegen de gouvernementale politiek, werd hun steun ter naauwernood opgemerkt en de beweging bleef stationair. Maar zoodra die zelfde hoofden hunne toevlugt tot manifesten hebben genomen, zoodra O'Donnell, in een hevige proklamatie verklaard heeft, dat hij zich voorstelde het juk der tirannen af te schudden, en meer andere woorden uitsprak niet minder van beteekenis; zoodra hij de duistere taal der revolutie heeft gesproken, heeft de revolutie hem geantwoordt.

Het is te vreezen dat Spanje aan den rand der revolutie staat.

Het *Journal des Débats* wijst in zijn korrespondentie uit Madrid, op de manoeuvres van twee bekende republikeinen, die zich te Valencia in den opstand gemengd hebben, en schrijft:

»Twee bewegingen van dien aard zijn nabij de stad »Valencia beproefd maar beide mislukt. Dit zijn op zich »zelf onbeduidende voorvallen; maar zij zijn belangrijk »als verschijnselen die over den waren aard des opstands »licht verspreiden. De opstandelingen behooren niet allen »tot een en dezelfde partij; er zijn onder hen konings- »gezinden die niet verder dan eene verandering van mi- »nisterie zouden willen gaan, en anderen die de weder- »invoering der konstitutie van 1837 verlangen; er zijn »progressisten welke met die konstitutie niet tevreden zou- »den zijn, en die tevens eene andere konstitutie en eene »andere dynastie zouden verlangen met behoud van den »monarchalen regeringsvorm, welken men met instellin- »gen van min of meer democratischen aard zou willen »verbinden. Eindelijk zijn er onder de opstandelingen »republikeinen die geene halve revolutie willen en niets »minder op het oog hebben dan de slooping van het »koningschap en de vestiging der republiek op deszelfs »puinhoopen. Hierdoor begrijpt men hoe de hoofden des »opstands er toe gekomen zijn om ten gevalle hunner »bondgenooten al verder te gaan. Den 28 Junij brak te Madrid de opstand uit onder den kreet: *Leve de Koningin!* »weg met de ministers! Twee dagen later werd door de »generaals O'Donnell, Dulce en Ros de Olano eene pro- »klamatie ondertekend waarin zij de aljiddurende ver- »banning der Koningin-moeder en de herstelling der kon- »stitutie van 1837 verlangden, maar Koningin Isabella »de kroon wilden laten behouden. Den 7 Junij vaardigde »O'Donnell eene nieuwe proklamatie uit tegen de dwinge- »landen die Spanje verdrukten, de Koningin Isabella niet »uitzonderende; van de konstitutie van 1837 gewaagt hij »nu niet langer, maar van eene vrijzinnige wedergeboorte »van Spanje door de vestiging des Staats op nieuwe grond- »slagen. En juist toen deze proklamatie in het hoofkwartier der opgestane troepen te Manzanara afgekondigd »werd, braken de republikeinsche bewegingen in Valencia »uit. Deze zamenloop van omstandigheden is voorzeker »opmerkelijk.

— De *Heraldo*, een der ministerieke bladen, de eenige die te Madrid thans verschijnen, betoogt in zijn nummer van den 11 dezer, dat de generaals die aan het hoofd des opstands staan, geheel uiteenloopende beginselen aankleven, en dat de beweging alzoo door gemis van eendragt spoedig te niet loopen moet.

— Tijdingen uit Bayonne melden het volgende: De opstand in Spanje neemt hand over hand toe. Pampeluna, Saragossa, Grenada, Rygos, Vittoria, Valladolid, en meer andere plaatsen, zijn tot de insurrektie toegetreden. Geheel Catalonië heeft de banier van den opstand opgestoken en handelt in overeenstemming met O'Donnell.

Te St. Sebastiaan hebben zich de opstandelingen meester gemaakt van 25000 geweren, die zich in het tuighuis bevonden. Het Baskisch garnizoen en 1000 man uit de burgerij, stonden marschvaardig om zich bij O'Donnell te voegen. Het gemeentebestuur heeft zich er openlijk voor den opstand verklaard en de nationale garde onder de wapens geroepen, waarna de brigadier Boreais-toqui, gewezen adjudant van Espartero, tot gouverneur benoemd werd.

Uit Barcelona wordt van den 17den gemeld, dat er zich een republikeinsch kommitté gevormd heeft. De kapitein-generaal had bekend gemaakt, dat hij met O'Donnell eene overeenkomst zou treffen, wegens aan de koningin te doene voorstellen. Eenige misdadigers, die in sommige fabrieken de werktuigen verbrijzelden, werden op staanden voet gefusilleerd.

Te Callera, nabij Valencia, heeft een gevecht tusschen de koninklijke troepen en de insurgenten plaats gehad, de uitslag is nog onbekend.

— De Oostenrijksche pakketboot heeft te Triest de onderstaande tijdingen aangebragt uit Konstantinopel, loopende tot 10 Julij:

De scheepvaart langs den Donau is hersteld. Gekombineerde troepen, ingescheept op Turksche stoomschepen, sluiten de mondingen der Sulina af. De Russische flotille heeft tot dus ver vruchteloos getracht een goed heenkomen te zoeken, doch wordt van alle kanten bedreigd.

De maarschalk de St. Arnaud is alhier teruggekeerd. Selim-Pacha, alhoewel gekwetst, verzamelt de overblijfselen van zijn legerkorps en handhaaft zich in zijne positie van Tschouroukson.

Kerim-Pacha heeft 12000 Russen in het gebergte nabij Ardaghram overvallen, waarbij hij 400 Russen gevangen nam en 6 stukken geschut buit maakte.

Zarif-Pacha bevond zich met 30000 man nabij Cars en wachtte op versterking.

ENGELAND.

LONDEN. 19 Julij. In plaats van bepaalde berigten omtrent de Russische intrigues in het Oosten, heeft de laatste mail slechts allerlei geruchten medegebragt. Uit die geruchten laat zich opmaken, dat de Russische agenten hun spel drijven, om de Engelschen vrees aan te jagen, en hun te verhinderen troepen uit Indië naar het tooneel des oorlogs over te brengen; verder bewijzen zij, dat van Ruslands zijde alles in het werk wordt gesteld, om Dost Mahomed aan het hoofd der bergstammen tegenover het Britsche rijk te stellen. Deze vijand zoude op zich-zelf genómen wel niet te vreezen zijn, maar indien hij zich verenigde met het opperhoofd der Affghanen, zoude Engeland de handen vol hebben, om de uitgestrekte grenzen van zijn rijk te dekken, en er zoude dan van het zenden van troepen naar Turkije geen sprake meer kunnen zijn. Dost Mahomed bevindt zich, zooveel is zeker, in een kritieken toestand. In Indië houdt men het er voor, dat Perzie en Bokhara thans onder den invloed van Rusland staan, en dat Dost Mahomed door deze rijken bedreigd wordt, wanneer hij geene gemeene zaak met hen maakt. Van de zijde van Engeland zoude dus een aanzienlijk legerkorps ter zijner ondersteuning naar Kaboel en verder noordwaarts gezonden moeten worden. Maar het is nog de vraag of de regering tot zulk een stap zal kunnen besluiten.

DUITSCHLAND.

WEENEN. 19 Julij. De luitenant-kolonel van Mantouffell is alhier aangekomen door het hof van Berlijn belast met dépêches van zijn gouvernement.

Het bevel om in Wallachije binnen te rukken, is nog niet aan de troepen gegeven. Alle geruchten dien-aangaande zijn voorbarig.

— De *Oest. Corresp.* van 16 dezer behelst een merkwaardig artikel, waarin o. a. gezegd word, dat de verklaringen van het kabinet van St. Petersburg welk waar slechts onvolkomen aan de eischen van Oostenrijk en Pruisen beantwoordden, maar desniettemin tot zware hoogte de stof bevatten, welke zou kunnen strekken tot grondslag voor de vredesonderhandelingen en dat het nu van de westersche oorlogvoerende mogendheden zal afhangen of en in hoeverre het mogelijk zal zijn, daarvan tot het beoogde doel gebruik te maken. Het komt er nu op aan — zegt bovengenoemd dagblad — een vreezamen vorm te vinden, om de Russische mededeeling ter kennis van de hoven van Londen en Parijs te brengen.

BERLIJN. 19 Julij. In de officieele *Preussische Corr.* leest men:

»De ons geworden berigten van het oorlogstoonel aan den Donau loopen te zeer uiteen om een duidelijk denkbeeld van de stelling der krijgvoerende legers te kunnen geven. Volgens eenige berigten was de geheele linker Donau-oever van Kalafat tot Oltenitza reeds sedert

den 9 dezer in de magt der Turken; andere verzekeren dat de Turken den 10 dezer Giurgewo weder ontruimd en daarentegen de nabij die vesting in den Donau gelegen eilanden met eene aanzienlijke magt bezet en verschanst hebben. Het schijnt zeker te zijn dat de Turken, toen zij bij Giurgewo over den Donau trokken, tevens bij Turnul, aan den mond der rivier de Wede, bij Oltenitza en bij Kalarasch beproefd hebben over den Donau te trekken. Alzoo schijnt de vermeestering van Bucharest thans het naaste doel der bewegingen van Omer-Pacha te moeten zijn; doch men kan niet verwachten, dat de vorst Gortschakoff, die omstreeks 30,000 man aan de rivier de Argis vereenigd heeft, Bucharest zal ontruimen anders dan na eene hardnekkige verdediging. Omstreeks Rustschuck, op den regter Donau-oever, zijn thans waarschijnlijk reeds 20,000 man Fransche en Engelsche troepen vereenigd."

STADSNIUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 Julij.

BEVALLEN (18 Julij): S. E. Landweer, geb. Rösing, Z. — (19 Julij): F. J. Polak Daniels, geb. Jitta, Z. — A. Weers, geb. Koek, Z.
OVERLEDEN (17 Julij): M. Sitter, geb. Windmeijer. — J. Jansen, 54 j.

PRIJS-COURANT DER EFFAKTEN.

19 JULIJ 4 u. gebt.	20 JULIJ 4 u. gebt.	19 JULIJ 4 u. gebt.	20 JULIJ 4 u. gebt.
Nedert., Werkel. Schuld a 2½ pCt. 59	59½	59½	59½
Dito Dito 3	71	71	71
Dito Dito 4	88½	89½	89½
Amortisatie 3½			
Handel-Maatschappij 4½			
Haarlemmermeer 5			
O. I. Leening 1844 4			
Aand. Arnh. Spoorweg 4½			
Dito Hollandsche dito 4½			
Obligatiën 4½			
België, Certifikaten 2½			
Dito 4½			
Dito Rothschild 2½	48½		
Frankrijk, Certifikaten 3			
Rusl., bij Hope en Co. 5	100	99½	100
Dito A°. 1828—1829 5	99½	99½	99½
Insthr. op 't Grootboek 6			
Dito Certifikaten 6	58½	59	
Certifikaten te Hamburg 5			
Negot. 1831 en 1833 5			
Negot. 1840 4	78½		
Dito Stieglitz 4			
Dito Nieuwe 4			
Nieuwe Engelsche 4½	88½	82½	82½
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans 1 . . . . . 17½	18	18½	18½
Nieuwe 3			
Binnenlandsche 3	33½	33½	34½
Cert. Coup. Sp. Com. 3½	4½	4½	
Amortisable Schuld 3½			
Portugal, te Londen 3	35½	35½	36½
Dito Uitgestelde 3			
Weener Bank 4			
Metalliek 1816—1852 5	62½	62½	63½
Dito 1847 . . . . . 2½	31½	31½	32½
Dito 1851 en 1852 . . . . . 2½	31½	31½	32½
Dito 1854 5	71½		
Dito 1849 5	73	73	
Dito Letter B 5	73	73	
Aand. f 500 bij Rothschild 5			
Dito 250 dito 1839 5			
Napels, Cert. bij L. en B. 5			
Polen, Obligatiën 4			
Aandeelen 1835 5			
Dito met Loting fl. 500 5			
Sardinië, te Londen 5			
Denemarken, dito 5			
Peru, dito 4½	64		
Grieken, te Londen 5			
Philadelphia, bij Hope en Co. 5			
Dito te Londen 6			
Dito Bank 3½			
Louisiana, te Londen 5			
Brazilië, te Londen 1824 5	96½		
Dito 1843 5			
Grenada, dito a f 100 . . . . . 2½			
Dito Uitgestelde 2½			
Ecuador 3	23½	23½	24
Mexiko, te Londen f 100 3	23½	23½	24
Dito Onbepaalde 3			
Venezuela, te Londen 3½			
Dito Uitgestelde 1			

De tamelijk veel affaire waren binnenl. fondsen over het geheel iets beter; ook in vreemde effecten was de stemming zeer gunstig; met veel affaire in de hoofdsorten; Spaansche blijven met veel koopers ruim ½ pCt. hooger.
koers van het Geld. Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs . . . . . 2/m. f 55½	Livorno . . . . . 2/m. f 55½
Bordeaux . . . . . 2/m. f 55½	Napels . . . . . 2/m. f 55½
Madrid . . . . . 3/m. f 240	Petersburg . . . . . 2/m. f 55½
Cadix 240	Weenen . . . . . 2/m. f 55½
Saville 237	Augsburg . . . . . 2/m. f 55½
Bilbao 238	Frankfort . . . . . 2/m. f 55½
Lissabon 40½	Hamburg . . . . . 2/m. f 55½
Porto 40½	Londen . . . . . 2/m. f 11,60
Genua . . . . . 2/m. f 45½	Rotterdam . . . . . 2/m. f 11,70

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Julij. Belg. leen 3½ pCt. — 1730, 1842 3½ pCt. — 1842, 3½ pCt. — Spanje 1843 pCt. — 1730, 1842 3½ pCt. — Romeinen 5 pCt. — Oostrijks Metalliek 5 pCt. 65½.
PARIS, 19 Julij. Fransche 3 pCt. 70,60; 4½ pCt. 97,20; Bank-Aktiën —; 3 pCt. Spanje 32½; id. 1 pCt. —; 4½ pCt. Rusland —; Met. 5 pCt. 80½; Rom. Leening 1830 84.
MADRID, 19 Julij. 3 pCt. Schuld 35½; id. 1 pCt. 18½.
LONDEN, 19 Julij. Consols 92½; 3 pCt. Spanje buitenl. 36, 1 pCt. dito 18; Comité-Bewijzen 3½; Passive 3½, 5 pCt. Rusl. 97½; 4½ pCt. dito 82½; 4 pCt. Hong 90½; 2½ pCt. id. 60, 5 pCt. S. ruinië 85; Brazilië 99; 4½ pCt. Peru 66½; Gren. uitg. 6½; id. werk 16½; 3 pCt. Mexiko 24½; 4 pCt. Portugal 39; Ecuador —; Wissel op Amst. —; Parijs —; Petersburg —; Grieken (blauw) —.
WEENEN, 19 Julij. Met. 5 pCt. 84; id. 4½ pCt. 74; Bank-Aktiën —; Wissel op Londen 12,19, Amst. —; Parijs —; Goud 31½; Zilver 27; Nieuwe Leening —.
BERLIJN, 19 Julij. 4½ pCt. Pruisische Staatschuld —; 4½ pCt. Rusland 80p; 5 pCt. 94p; Wissel op Londen 2/m. 6 Th —; Parijs —; Amst. —; Ween. —; Petersburg —.
HAMBURG, 19 Julij. Spanje 3 pCt. 32½; id. 1 pCt. 17½. Rusl. 5 pCt. 91½; 3 pCt. Mexikanen 16½; Wissel op Amst. —; Londen kort —.
FRANKFORT, 19 Julij. Met. 5 pCt. 65½; 3 pCt. Spanje bin. 32½; id. 1 pCt. 16½; Wissel op Londen 3/m. 117½; Amsterdam —; Parijs 94½; Weenen 94½.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 19 Julij. Rogge. Verkocht: 140/2 & Archangel f 280 1/m. — Moutwijn f 18,—; Jenever f 22,50; Amst. Proef f 23,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.
ANTWERPEN, 19 Julij. Graanmarkt. Voor Tarwe blijft de markt zeer vast; men heeft betaald voor Oostzee f 17½ a f 18 na kwaliteit; witte Amerikaansch f 18 a 18½; Poosch. Odessa f 16½ a 17. — Rogge kalin; Odessa f 11 betaald. — In Koloniale goederen heeft geen omzet plaats gehad.
LONDEN, 18 Julij. Suiker. Ruwe. Vreemde met eeniger handel in zeilende partijen tot voorgaande prijzen.
Aoffj. Native Ceylon meer gevraagd tet. 43 s. 6 d. a 44 s. voor goed ordinair.
Rijst. In alle soorten 6 a 9 d. lager met beperkten handel. Talk met genegen verkoopers. Petersburg 65 s. 3 d. a 65 s. 6 d. Granen. Tarwe flauw gestemd met nominale prijzen. Garst zeer stil. Haver onveranderd.

SCHIEPSTIJDIGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 19 Julij G. van der Gouw, Maria Johanna, Palermo.

UITGEZEILD:

TEXEL, 19 Julij A. J. Ouweland, de Hoop, Lissabon.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 20 Julij in lading naar:

Keulen R. Wilson, Collu, N°. 3.
" F. Noll, Josephine.
Ludwigshaven, Mannheim & Heilbron. P. Hartman, Eleonora.
Mainz W. Keller, Mainz N°. 1.
Duisburg H. J. Kamp, Vlijt en hoop.
Dusseld. & Neus H. Polman, Niederrein N°. 4.
Frankf. & Coblenz J. J. Ischert, Frankfort N°. 2.
Munheim P. M. Ischert, Fortuna.

AMSTERDAM, 20 Julij vertrokken:

Weesel J. Beijer, Jonge Wilhelmus.
ARNHEM 19 Julij 3 el 32 dam
Rijnhoogte KEULEN 19 " 14 vt. 5 "

Advertentiën.

(51) Heden beviel van eene **DOCHTER**, R. A. H. VENHORST, geliefde Echtgenoot van A. F. J. VAN SCHENCK VAN NIJDEGGEN. NIJMEGEN, den 19 Julij 1854.

(48) Volgens bepaling in de **Geldleening** op de Kerk van **Onze Lieve Vrouw**, aan de Wijnhaven te Rotterdam, heeft il. Donderdag den 13 Julij 1854, de **UITLOTING** van twee Aandeelen en wel van N°. 44 en 73 plaats gehad.

J. W. KOEDIJK, Past.

't Logement DE KROON VAN HOLLAND.

allerangenaamst gelegen aan de Grootte Markt, in de onmiddellijke nabijheid der afvaartsplaatsen van de Stoombooten der Keulse en Dusseldorpsche Maatschappij, de Rijn en Wesel Stoomboot-Maatschappij, alsmede der Rijnlandsche Stoomboot-Maatschappij, **Willem III**, beveelt zich aan het reizend Publiek aan, door eene prompte en criviele bediening.

De prijzen zijn: Logies en Dejeuner f 1, Diner f 0,70, voorts alles gratis, zittende Familien en Heeren Commis-Voyageurs eenig rabat genieten, alsmede zij die eenige dagen vertoeven.

(49) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, zijn heden voorhanden en bij hünne gewone correspondenten verkrijgbaar:

PRINCIPIA THEOLOGIAE MORALIS,

theoretice et practice exposita, auctore

fr. PIO VAN DER VELDEN,

ord. F. F. min. Recoll, Prov. Belg. S. Theol. Lect.

Tomus Prior.

De beide deelen compleet . . . . . f 3,30

LA FRANC-MAÇONNERIE

dans sa véritable signification, ou son organisation, son but et son histoire, par Ed. ECKERT, avocat à Dresde, traduit de l'Allemand par l'abbé GUIR. Prêtre du Diocèse de Liège, 2 vol. 8°. 790 pages. . . . . f 3,00

Omstandig Verhaal der verschijning van O. L. V. VAN SALETTE, 418 pag. in 18°. . . . . f 0,60

Handboekje van de Bedevaartganger naar O. L. V. van Salette, bevattende 1°. aantekeningen over de Bedevaarten in het algemeen en het verhaal der verschijning. 2°. Negendaagsche Meditatiën etc., 107 pag. 12°. . . . . f 0,25

Voorts Litanien, Medailles en Afbeeldingen.

Belangrijke Prijsvermindering.

De onderstaande Boekwerken zijn bij G. L. VAN LAM. GENHUYSEN voor den daarbij **BUITENGEWOON LAAG GESTELDEN PRIJS** verkrijgbaar:

Viertal oorspronkelijke Verhalen, 1 deel in 8°. In plaats van f 1,25 f 0,70

Geschiedenis der Nederlanden, voor de Jeugd, met platen, portretten en kaarten. In plaats van . . . . . 2,00 " 0,60

De Martelaar van het Kruis. Episode uit de Geschiedenis der Kruistogten met een plaatje. In plaats van . . . . . 0,75 " 0,30

Het Weesmeisje, of merkwaardige lotgevallen der jonge gravin Theresia van Wildeneck: Een leerrijke en onderhoudende geschiedenis voor jonge meisjes, door den schrijver der deugdzame meisjes enz. Met een plaatje. In plaats van . . . . . 0,50 " 0,20

LEONARDUS LAUPEL. Christelijke Verhalen, met plaatjes. Nieuwe uitgaaf. In plaats van . . . . . 0,75 " 0,40

SCHMID. Drietal Verhalen voor kinderen, met plaatjes. In plaats van . . . . . 0,30 " 0,15

FELIX BOURIER. De kinderen eener Weduwe, of God helpt den onschuldige lijdende, en treft den schuldige. Een verhaal ten dienste der jeugd, met een plaatje. In plaats van . . . . . 0,60 " 0,25

STEPHEN DE LA MADELAINE. De Uitdeeler van het Wijnwater, of de liefdadigheid van eenen armen man. In plaats van . . . . . 0,60 " 0,30

De lotgevallen van Paulus Choppart, bijeenverzameld door L. Drenouiers, en aan zijne jonge vrienden verhaald; met platen. In plaats van 0,40

Herinneringen uit Italië, door den Markies DE BEAUFORT. In plaats van . . . . . 0,70 " 0,35

Verhaal omtrent het leven en de werken van den Eerwaardigen Johannes Perboyre, Priester van de Congregatie der zending van den H. L. van den marteldood gestorven in China den 11den September 1840. Met een Portret van den Martelaar. In plaats van . . . . . 0,60 " 0,30

STEPHEN DE LA MADELAINE. De Engelenwacht. Drietal leerrijke en onderhoudende verhalen voor jonge lie- den. In plaats van . . . . . 0,75 " 0,30

DE KROON. Geschiedkundig Tafelboek van den Poolschen opstand, van 1830—1831, 2 deeltjes met plaatjes. In plaats van . . . . . 0,60 " 0,20

Amant, of de zegepraal der christelijke liefde, met een plaatje. In plaats van . . . . . 0,30 " 0,10

De Werkplaats of het huisgezin La-combe, met een plaatje. In plaats van . . . . . 0,30 " 0,10

Een arm huisgezin. Willem of misdaad en vergeving, met een plaatje. In plaats van . . . . . 0,30 " 0,10

De drie Vrienden, met een plaatje. In plaats van . . . . . 0,30 " 0,10

Amant, of de zegepraal der christelijke liefde, met een plaatje. In plaats van . . . . . 0,30 " 0,10

Men kan elk boekje afzonderlijk kopen of allen bij elkander, dan worden die gezamenlijk voor f 4,00 afgeleverd.

te Amsterdam bij G. L. VAN LAM. GENHUYSEN, Drukker en Uitgever.